

tunkhoz forduljon s valóra váltsa az ígéretet, melyet e két novella a valódi történeti regény megszületésére nézve tesz. De nemcsak ígéretet: gyönyörű ajándékot is adott velök a szerző elbeszélő irodalmunknak. (Mindahárom kötet a kolozsvári Minerva bpesti főbizományosánál kapható: Studium, Múzeum-körút.)

Hartmann János.

Csoportkiállítások. Az Ernst Múzeum Ferenczy Károly hagyatékából egy teremnyi vázlatot, rajzot mutat be. Mély és tanulságos bepillantást nyújtanak ezek az oda-vetett, inkább emlékeztetőül rögzített, alig néhány vonalnyi benyomások, gondolatok a nagy mester lelkébe. A behatóan megfigyelt természetből művészete számára csak a leglényegesebb sajátosságokat, a legjellegzetesebb formákat emeli ki és értékesíti, miért is rajzai eleve- nek, vonzóak és életteltek. Különös érdekessége a sorozatnak a művész ismert alkotásaihoz (a „Hegyi beszéd“, „Az archeologia“ és a „Fekvő akt“) készült több remek tanulmány.

Glatz Oszkár gyűjteményével magas fejlettségű grafikai művészetét dokumentálja. Rajzai között ott látjuk Szana Tamás, Schulek Frigyes, Beöthy Zsolt, Eötvös Károly, Gárdonyi Géza, Falk Miksa, Rákosi Jenő, Lechner Ödön, Kovách Gyula, Ambrus Zoltán, Alexander Bernát, Kiss József arcmásait, Mikszáth Kálmán kedélytől sugárzó és Herczeg Ferenc elegáns, megnyerő portréját. Egyéb rajzai is vetekednek a legnagyobb grafikusok java alkotásaival („Chimseei tájkép“, „Pihenés“ és a múzeális értékű „Anyá gyermekével“). Olajképei, egyszerű színekultúrája dacára is, szembeszökően elárulják a grafikus művészt az aprólékos gondos részletezettséggel; köztük arcképei a legsikerültebbek („Lyka Károly arcképe“, noha fejlett színérzéke a tájképfestésben is teljes művészetet nyújt („A törösvári szorosban“).

Végh Gusztáv par excellence grafikus, helyesebben könyvillusztrátor, aki sokban a középkor nagy „illuminatorainak“ világos és egyszerű kifejezésbeli tökéletességéig emelkedik, mint például a kiváló

„Fioretti“ sorozat, a „Hegyi beszédhez“ készült bibliaalapok és nagy-szerű „Kánontáblái“. Derős elő-adású, könnyed megoldású párizsi sorozata („Két abbé“), biztos kezű és hivatott művész termékei.

Orbán Dezső a modern irány törekvéseit egyénileg képviseli művészetében. A természet nyújtotta benyomásait lefokozott, belső tűztől ragyogóvá hevített színekben, megkapó, beszédessé összefogott formákban közli lehiggadt, kiegyensúlyozott művészetben („Út Croissy felé“). Csendéleteiben a túlságosan zárt formákat a lüktető eleven színek sikeresen ellensúlyozzák.

A Nemzeti Szalon csoportkiállításán egyedül Fanta István művészete teljesen befejezett, kerek, minden iskolai egyoldalúságtól mentes. Kivált a páras, levegős, zöld uralkodó színű, nagytávlatú töludunai tájak tetszetős és hangulatos elő-adója („Nyárfás“ és „Vihar“). Interieurjein és csendéletein más irányú művészeti tevékenysége; az iparművészet és a belső építészet mély nyomokat hagy, önkénytelenül is az ékítmény hangsúlyozását tekinti feladatának, s ilyenemű alkotásai nem is olyan közvetlenek és igazak, mint tájképei.

Molnár Tibor kevés színnel és előtérbe tolt formákkal igyekszik élményeinek kifejezést adni, azonban eszközei még távolról sem révbejutott művész szólásformái. Biztató tehetségének figyelemreméltó megnyilatkozása néhány jól meglátott figurális és tájképes pasztellje és grafikai lapja.

Nem jutott el még a befejezettségig Tihanyi János Lajos sem, ám kiállított művei olyan hivatottságról tanuskodnak, melynek a jövő művészetében bizonyára fontos szerep jut osztályrészül. Grafikai alkotásai bár még nem egyéniek, artistikus értékűek, kivált tussrajzai („Holdvilág ucca“, „Ottó“). Pikturájában még nem csillan elő ilyen mértékben tehetsége.

Walderné Unger Margit vásznai-ban a tehetség és az akarat határozottan több, mint a tudás; céljainak szolgálatára jelenlegi felkészültsége elégtelen.

Székelly Miklós.